दिवस &c., °दिवसनक्षत्रं of this day, to-day's ; अद्यैव this very day ; अद्यैव वा मरणमस्तु युगान्तरे वा Bh. 2. 74. –2 Now; अद्य गच्छ गता रात्रिः Ks. 4. 68. –3 At present, now-a-days. [cf. L. *ho-die*.]. –**Comp.** –**अपि** still, yet, even now, to this day, down to the present time or moment; अद्यापि नूनं हरकोपवह्निः Ś. 3. 3; अद्यापि ते मन्युविषयः U. 3; अद्यापि नोच्छ्वसिति *ibid*.; न° not yet; गुरुः खेदं खिन्ने मयि भजति नाद्यापि कुरुषु Ve. 1. 11 ; (every one of the 50 stanzas of Ch. P. begins with अद्यापि). –**अवधि** 1 from to-day; °धि भवद्भ्यो भिन्नोऽहं Ve. 1. 2. till to-day. –**पूर्वम्** before now ; अद्यपूर्वोचरित &c. –**प्रभृति** *ind.* from to-day, this day forward, henceforth; अद्यप्रभृत्यवनताङ्गि तवास्मि दासः Ku. 5. 86. –**श्वीन** *a.* [अद्य श्वः परदिने वा जनिष्यते प्रसोष्यते वा, अद्य-श्वस्-ख टिलोपः अद्यश्वानीवष्टब्धे P. V. 2. 13] likely to happen to-day or tomorrow, imminent ; °नम् मरणम्, °नः वियोगः Sk. (= आसन्न). (–**ना**) a female near delivery (आसन्नप्रसवा); अद्य श्वो वा विजायते इति अद्यश्वीना वडवा Sk. –**सुत्या** extraction and consecration of Soma juice on the same day.

अद्यतन *a.* (–**नी** *f*) [अद्य भवः ; अद्य टयु तुडागमश्च] 1 Pertaining or referring to, extending over, to-day ; °दिवस, °काल &c. आ न्याय्यादुत्थानादा न्याय्याच्च संवेशनात् । एषोऽद्यतनः कालः । अपरे पुनराहुरुभयतोऽर्द्धरात्रं अद्यतनः कालः । Kāsi., कलेपसर्जनेच तुल्यम्. –2 Current, now-a-days, prevalent at present, modern. –**नः** The current or this day, period of the current day (Kāsi. on P. I. 2. 57); See अनद्यतन also. –**नी** (*scil.* वृत्तिः) A name given to the Aorist tense, as it denotes an action done to-day or on the same day (=°भूतः).

अद्यतनीय = अद्यतन 1 Of to-day ; °हिमपातो व्यर्थतां नीयते Pt. 3. –2 Modern.

अद्यु *a.* Ved. Blunt, not sharp or harmful ; अद्युं कृणोत शंसं निनित्सोः Rv. 7. 34. 12.

अद्युत् *a.* Not bright., अद्यं द्योतयदद्युतः Rv. 6. 39. 3.

अद्यूत्य *a.* [न द्यूतलब्धं न. त.] Not obtained by gambling, honestly got. –**अद्यूत्यम्** 1 Unlucky gambling ; –2 The watch just before the dawn (?) अद्यूत्येऽवसे नि ह्वये Rv. 1. 112. 24.

अद्रव *a.* [न. त.] Not liquid, not of the nature of a liquid. –**वः** Not a liquid.

अद्रव्यम् [न. त.] A worthless thing, an object which is good for nothing ; नाद्रव्ये विहिता काचित् क्रिया फलवती भवेत् H. Pr. 43 ; hence, a worthless or bad pupil or recipient of instruction ; विनेतुरद्रव्यपरिग्रह एव बुद्धिलाघवं प्रकाशयति M. 1 ; अद्रव्यमेत्य भुवि शुद्धनयोऽपि मन्त्री Mu. 7. 14. क्रिया हि द्रव्यं विनयति नाद्रव्यम् Kau. A. 1. 5.

अद्रिः [अद्–क्रिन् Uṇ. 4. 65 ; according to Nir. fr. दॄ to tear or अद् to eat.] 1 A mountain. –2 A stone, especially one for pounding Soma with or grinding it on. –3 A thunderbolt (आदृणाति येन Nir.). –4 A tree. –5 The sun. cf. अद्रिः शैलेऽर्कवृक्षयोः । Nm. –6 A mass of clouds (probably so called from its resemblance to a mountain); a cloud (आदरयितव्यो भवति ह्यसौ उदकार्थं Nir.) mostly Ved. –7 A kind of measure. –8 The number –**Comp.** –**ईशः**, –**पतिः**, –**नाथः** &c. 1 the lord of mountains, the Himālaya. –2 N. of Śiva (Lord of Kailāsa). –**कटक** the ridge of mountain ; नितम्बः पश्चिमश्रोणीभागेऽद्रिकटकेऽपि च । Nm. –**कर्णी** *a.* plant (अपराजिता) Clitoria Ternatea Lin. (Mar. पांढरी गोकर्णी). –**कीला** [अद्रयः कुलपर्वताः कीलाः शङ्कव इव यस्याः] the earth. (–**लः**) N. of the mountain विष्कुम्भ. –**कुक्षिः** a mountain cave, mountain side अस्मिन्नहमद्रिकुक्षौ व्यापारितः R. 2. 38. –**ज** *a.* [अद्रौ जायते; जन्–ड] produced from, or found among mountains, mountain-born. अब्जा गोजा ऋतजा अद्रिजा ऋतम् Rv. 4. 41. 5. (–**जा**) 1 a plant (सैंहली). (Mar. सिंहपिंपळी). –2 –**कन्या**, –**तनया** –**सुता** &c. Pārvatī. (–**जम्**) red chalk (शिलाजतु). –**जात** *a.* mountain-born. (–**तः**) 1 forest conflagration. –2 the 'Sun-born', Haṁsa or Swan. –3 the Supreme Being. –**जूत**, –**दुग्ध** Ved. [तृ. त.] expressed or extracted by means of stones. रथो ह वामृतजा अद्रिजूतः Rv. 3. 58. 8. –**तनया**, –**नन्दिनी** 1 N. of Pārvatī. –2 N. of a metre of 4 lines, each having 23 syllables. –**द्विष्–भिद्–हन्** *m.* [अद्रिं द्वेष्टि भिनत्ति वा, द्विष्-भिद्-हन्-क्विप्] the enemy or splitter of mountains (or clouds personified), eptihet of Indra अहन्नद्रुणेणाद्रिं निवाद्रिहा Mb. 8. 20. 9. –**द्रोणि–णी** *f.* 1 a mountain valley. Dk. 2. 8. –2 a river taking its rise in a mountain. –**पतिः** –**राजः** &c. See °ईश. –**बर्हस्** *a.* Ved. [अद्रेर्बर्ह इव बर्हो यस्य] as strong or hard as a mountain; mountain-high (?); पीयूषं द्यौरदितिरद्रिबर्हाः Rv. 10. 63. 3. –**बुध्न** *a.* [अद्रेर्बुध्न इव बुध्नो यस्य] rooted in a mountain or rock ; as hard as a stone or mountain. अयं निधिः सरमे अद्रिबुध्नः Rv. 10. 108. 7. –**भू** *a.* [अद्रौ भवति जायते] mountain-born. (–**भूः**) N. of a plant (आखुकर्णी or अपराजिता. Mar. उंदिरकानी, गोकर्णी) –**मातृ** Ved. [अद्रि मेघः तज्जलं मिमीते, अद्रेर्माता वा मा-तृच्] producing water from clouds (मेघजलनिर्मातृ); having a mountain for the mother (?). कोशं दिवोऽद्रिमातरम् Rv. 9. 86. 3. –**वह्निः** forest conflagration. –**शय्यः** (having the mountain कैलास for his bed) N. of Śiva ; cf. °ईश, °इन्द्र, –**शृङ्गम्**, –**सानु** mountain peak. –**सुत** (°षुत), –**संहत** *a.* prepared or expressed by means of stones. –**सारः** [अद्रेः सार इव ष. त.] 'the essence of mountains', iron. –*a.* hard like a mountain ; °मय made of iron or very hard ततः सुबाहुरिन्द्रशद्रिरद्रिसारमयैः शरैः Mb. 7. 18. 17.

अद्रिवत् *a.* Ved. Armed with, or having stones or thunderbolts.

अद्रुह,–द्रुह्वन् *a.* [न. त.] Ved. Free from malice.

अद्रेश्य *a.* Invisible अदृश्य; Muṇḍ 1. 1. 6.

अद्रोघ *a.* Ved. [द्रुह्–घञ् वेदे घत्वं न. ब.] True, not false, free from malice ; °वाच् speaking the truth ; °अवित guarding from malice. –**घम्** *ind.* Without malice or falsehood.